

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 645
Konu : Soru Önergesi

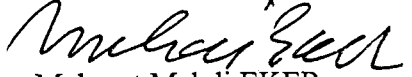
03.01/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 02.01.2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.00-2 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran BULUT'a ait 7/2212, İstanbul Milletvekili Durmuşali TORLAK'a ait 7/2213, Kahramanmaraş Milletvekili Mesut DEDEOĞLU'na ait 7/2214, Manisa Milletvekili Erkan AKÇAY'a ait 7/2215, Bursa Milletvekili Turhan TAYAN'a ait 7/2216, Kayseri Milletvekili Mehmet Şevki KULKULOĞLU'na ait 7/2217, 7/2218, 7/2219 ve 7/2220 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/2212 (2 sayfa)
- 2-Görüş 7/2213 (4 sayfa)
- 3-Görüş 7/2214 (1 sayfa)
- 4-Görüş 7/2215 (3 sayfa)
- 5-Görüş 7/2216 (2 sayfa)
- 6-Görüş 7/2217 (1 sayfa)
- 7-Görüş 7/2218 (1 sayfa)
- 8-Görüş 7/2219 (2 sayfa)
- 9-Görüş 7/2220 (3 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Erkan AKÇAY****Manisa Milletvekili****Esas No****:7/2215**

Deli dana hastalığı sığırlarda görülen ölümcül bir hastalık olup tedavisi henüz bulunamamıştır. Hastalık, hayvandan insana da geçmektedir. Bu hastalığın en yaygın görüldüğü yer İngiltere olmasına karşın Avrupa Birliği ülkelerinin neredeyse tamamında zaman zaman ortaya çıkmaktadır. Deli dana hastalığı 1996 yılında İngiltere'de en üst seviye ulaşmış oradan da Avrupa'ya ve diğer ülkelere yayılmış çok sayıda insan ölmüştür? Bu nedenle birçok ülke gibi Türkiye'de kapılarını canlı hayvan ve et ithalatına kapatmış, bu yasak 14 yıl sürmüştür. AKP Hükümeti, 2010'da canlı hayvan ve et ithalatına kapıları açmıştır.

Hükümet, hayvan ithalatına izin verirken Uluslararası Salgın Hastalıklar Ofisi'nin raporlarını dikkate almaktadır. Uluslararası Hayvan Hastalıkları Ofisinin 2010 sonu itibariyle yayınladığı raporlarına göre, Avusturya, Kanada, Fransa, Almanya, Polonya, Slovakya, Portekiz, İrlanda, İspanya, Hollanda, Portekiz gibi ülkelerde 2010 yılında deli dana vakası görülmüştür. Hayvan ithalatının yapılması deli dana hastalığı için başlı başına bir risktir. İthalatta denetimlerle bu risk azaltılabilir. Ancak denetimde ciddi sıkıntılar olduğu yönünde iddialar kamuoyuna yansımıştır.

Macaristan ve Bulgaristan diğer Avrupa ülkelerine göre deli dana riskinin az olduğu ülkelerdir. Türkiye'nin Kurbanlık hayvan ithalatı için izin verilen ülkelerin başında ise Bulgaristan gelmektedir. Macaristan'daki firmalar ve veterinerler diğer Avrupa ülkelerinde deli dana riski yüksek olduğu için Türkiye'deki bazı ithalatçıların Avrupa'nın değişik ülkelerinden hayvanları Macaristan'a getirdikleri ve kulak küpelerini değiştirdikten sonra Türkiye'ye gönderdiklerini iddia etmektedir.

Hayvan ithalatına ilişkin şartları belirleyen, ithalata izin veren ve gerekli denetimleri yapan Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün internet sayfasında bir "yasaklı ülkeler" liste vardır. Söz konusu listede deli dana hastalığı (BSE) nedeniyle 25 ülkeden hayvan ithalatı yasaklanmış görülmektedir.

Her soruya teker teker cevap verilmek üzere;

SORU 1) Macaristan'daki firmalar, veterinerler diğer Avrupa ülkelerinde deli dana riski yüksek olduğu için Türkiye'deki bazı ithalatçıların Avrupa'nın değişik ülkelerinden hayvanları Macaristan'a getirdikleri ve kulak küpelerini değiştirdikten sonra Türkiye'ye gönderdiklerini iddia etmektedir. Bu iddialar doğru mudur? Hükümetinizin bu yönde bir çalışması var mıdır?

CEVAP 1) Macaristan yapılan hayvan ithalatında, Bakanlığımız ve Gümrük yetkililerinin yapmış olduğu kontrollerde; hayvanlarda teknik şartların bazılarının tam olarak sağlanmaması nedeniyle bu ülkelerden canlı hayvan ithalatına 5 Aralık 2011 tarihinde geçici kısıtlama getirilmiştir. Bakanlığımız tarafından hiçbir ülkeden ülkemize hastalık taşıdığı tespit edilen herhangi bir hayvan ithalatı gerçekleştirilmemiştir.

SORU 2) Deli dana hastalığı yüzünden hayvan ithalatının yasaklandığı ülkeler arasında yer alan Almanya, Fransa, Slovenya, Slovakya'dan hayvan ithalatı yapıldığı yönündeki iddialar doğru mudur? Eğer doğruysa bu ülkelerden hangi tarihlerde ne kadar canlı hayvan ve et ithalatı yapılmıştır?

CEVAP 2) Ülkemize canlı hayvan ve et ithalatı, BSE hastalığı yönünden "Evcil Büyükbaş Hayvanların Taze, Soğutulmuş, Dondurulmuş Etleri (Karkas) için Veteriner Sağlık

Sertifikası”, “Avrupa Birliği Üye Ülkelerinden Türkiye Cumhuriyeti’ne Damızlık Dişi Sığır İhracatı İçin Veteriner Sağlık Sertifikası”, “Avrupa Birliği Üye Ülkelerinden Türkiye Cumhuriyeti’ne Besi Amaçlı İthal Edilen Sığır Cinsi Hayvanlar İçin Veteriner Sağlık Sertifikası” ve “Avrupa Birliği Üye Ülkelerinden Türkiye Cumhuriyeti’ne Kesime Gönderilmek Üzere İthal Edilen Sığır Cinsi Hayvanlar İçin Veteriner Sağlık Sertifikası”ndaki şartları karşılayan ve Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatı’nın (OIE) her yılın Mayıs ayında yayınladığı; ülkelerin BSE risk statüsü beyanına göre sadece “İhmal Edilebilir” ve “Kontrol Edilebilir” statüsünde olan ülkelerden yapılmaktadır. Söz konusu sertifikalar AB direktiflerine, ulusal mevzuatımıza ve Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatı’nın tavsiyelerine uygun olarak hazırlanmış olup, et ithalatında; BSE hastalığına ilişkin olarak tüm hayvanlara ihracatçı ülkede test yapılması zorunluluğu getirilmekte, hastalık açısından risk oluşturacak materyallerden ayrılmış olarak taze soğutulmuş ve dondurulmuş karkasa izin verilmektedir.

SORU 3) Hayvan ithalatında deli dana hastalığına karşı ne gibi denetimler yapılmaktadır?

CEVAP 3) Ülkemize canlı hayvan ithalatı Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatı’nın (OIE) her yılın mayıs ayında yayınladığı ülkelerin BSE risk statüsü beyanına göre sadece “İhmal Edilebilir” ve “Kontrol Edilebilir” statüsünde olan ülkelerden yapılmaktadır. Ayrıca; AB üye ülkelerin 3. Ülkelerden talep ettiği veteriner sağlık sertifikası modeline uygun olarak hazırlanmış olan Kasaplık, Besilik ve Damızlık sığırlar için Veteriner Sağlık Sertifikasında BSE hastalığına ilişkin olarak, ithal edilecek hayvanların aşağıdaki şartları karşılaması gerekmektedir.

- 999/2001/EC sayılı Tüzüğün Madde 5(2)’ye uygun olarak “ihmal edilebilir” statüde sınıflandırılan Kutu 1.6’da belirtilen ülkede doğmuş olmalı ve devamlı olarak bu ülkede yetiştirilmelidirler.
- Veya 999/2001/EC sayılı Tüzüğün Madde 5(2)’ye uygun olarak “kontrol edilebilir” statüde sınıflandırılan Kutu 1.6’da belirtilen ülkede doğmuş olmalı ve devamlı olarak bu ülkede yetiştirilmelidirler.
- 999/2001/EC sayılı Tüzüğe uygun olarak BSE’ye karşı etkin ve sürekli bir tarama ve izleme programı olmalıdır.
- Seçilen hayvanlar, orijin sürü ve anneye ulaşmayı sağlayacak kalıcı kayıt sistemiyle tanımlanmış olmalı ve bu kalıcı kayıt sistemi hayvanların 999/2001/EC sayılı Tüzüğün Ek II, Kısım C, bölüm I, madde (4)(b)(iv) ve bölüm II, madde (4)(b)(iv)’de tarif edilen sığır cinsi hayvanlar ile birlikte tutulmadıklarını göstermelidir.
- Seçilen hayvan et-kemik unu ve greaves ile ruminant beslenmesinin yasaklandığı ve yasaklamanın etkili bir şekilde uygulandığı tarihten sonra doğmuş olmalıdır.

Yukarıda belirtilen şartları taşıyan sertifikalar ihracatçı ülkenin resmi veteriner hekimleri tarafından düzenlenip, onaylanmaktadır. Ayrıca, ülkemize gelen kasaplık sığırlardan numuneler alınarak BSE hastalığı yönünden taranma yapılmaktadır. Besilik ve Damızlık olarak Ülkemize ithal edilen hayvanlara, karantina süresi ve ülkemizde bulunduğu süre boyunca ölmeleri halinde de BSE testi yapılması zorunludur.

SORU 4) 2009 yılında Türkiye’deki deli dana, mavi dil, şap, bruselloz, sığır vebası hastalığı vakası ne kadardır?

SORU 5) Hayvan ithalatının arttığı 2010 yılından bu güne kadar ülkemizde görülen deli dana, mavi dil, şap, bruselloz, sığır vebası vakası ne kadardır?

CEVAP 4-5) Ülkemizde bugüne kadar Sığırların Süngerimsi Beyin Hastalığı (BSE) görülmemiştir. Ülkemizin “Sığır Vebası Enfeksiyonundan Arılık” statüsü 2005 yılında Dünya

Hayvan Sağlığı Teşkilatı (OIE) tarafından onaylanmıştır.

Hayvan hastalıklarının önlenmesine yönelik Bakanlığımızca ulusal ve uluslararası seviyede önemli ve etkin projeler yürütölmekte olup, bu projeler ile hayvan hastalıklarının önlenmesinde önemli bir başarı sağlanmıştır. Bu kapsamda yapılan çalışmaların bazıları şu şekildedir;

- 2008-2010 yılları arasında uygulanan Türkiye’de Şap Hastalığının Kontrolü Projesi kapsamında, etkin temizlik, dezenfeksiyon ve programlı aşılama politikası ile Türkiye’de Şap Hastalığının kontrol altına alınması amaçlanmıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda, 12. Faslın açılış kriterlerinden biri olan “Trakya’nın Şap Hastalığından Aşılı Arılık Statüsü” 27 Mayıs 2010 tarihinde Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatı (OIE) tarafından onaylanmıştır. Önümüzdeki dönemde, Trakya’nın tüm hayvan hastalıklarından arî hale getirilerek damızlık hayvan arz merkezine dönüştürölmesi, elde edilen arılık statüsü sayesinde ölkemizin hayvan ve hayvansal ürünler ihracat üssü olması hedeflenmektedir.
- Trakya ve Anadolu’da bulunan tüm sığırlar yılda iki kez, Marmara ve Ege Bölgesinde bulunan koyun-keçiler ise yılda bir kez Şap Hastalığına karşı aşılacaktır. Şap Hastalığını kontrol altına almak ve alınacak ilave tedbirler ile Marmara ve Ege Bölgelerinde Şap Hastalığından Aşılı Arılık Statüsü elde edilmesi hedeflenmektedir.
- Bakanlığımızca 2012 yılından itibaren ölkemiz laboratuvarlarında da üretilmeye başlanan konjuktival aşı kullanılmak suretiyle bruselloz hastalığına karşı her yaştaki hayvanın aşılması gerçekleştirilerek, hastalığın kontrol altına alınması amacıyla çalışmalar sürdürölmektedir.
- Avrupa Birliği 2005 Yılı Mali Yardımları çerçevesinde yürütölen “Türkiye’de Yeni Veteriner Sınır Kontrol Noktalarının Kurulması Projesi” kapsamında, havalimanı (İstanbul Sabiha Gökçen), liman (İzmir, Mersin) ve kara (Cilvegözü-Hatay, Sarp-Artvin, Habur-Şırnak) olmak üzere toplam 6 adet Veteriner Sınır Kontrol Noktası Müdürlüğü kurulmuştur. Ayrıca, Kapıkule ve Gürbulak Tahaffuzhane ve Gümrük Veteriner Müdürlüğü, Veteriner Sınır Kontrol Noktası Müdürlüğüne dönüştürölmüştür. Bu sınır kontrol noktalarından ithalat, ihracat ve transit geçiş hizmetleri yürütölmektedir.